

Passos cap a l'equitat en cultura i educació

Published by [Interacció](#) [1] on 19/09/2018 - 08:21 | Last modification: 04/04/2019 - 12:33

La diversitat és un factor que condiciona diàriament les nostres vides. La contemporaneïtat és canviant i mestissa; totes les persones som diferents i provenim dels orígens més variats. **Aquesta diferència** intrínseca a la condició humana **enriqueix la societat quan la interacció i l'intercanvi de cultures es fa sota condicions d'igualtat**; sabem, però, que la realitat és una altra i que **les desigualtats són presents en molts àmbits. Què en sabem, de les desigualtats en cultura i educació?** Quin és l'estat de la qüestió pel que fa a les **polítiques públiques**? Quines **propostes** es plantegen des d'alguns sectors?

Si volem abordar les desigualtats hem de parlar necessàriament d'equitat. Ho deia [Victor Hugo](#) [2] (1802-1885), "la primera obligació de la igualtat és l'equitat", i molt abans [Aristòtil](#) [3] (384 aC - 322 aC) afirmava que malgrat ser conceptes semblants, **l'equitat sempre és preferible** davant la igualtat. **L'equitat fa referència a la justícia social**, parant atenció a les discriminacions que pateixen certs individus i col·lectius per tal de retribuir-los el que els pertoca,[\[1\]](#) mentre que **la igualtat reconeix els mateixos drets i deures** per a totes les persones però **no incideix particularment en els factors que els impedeixen implementar-los**.

Imatge de l'article "[The hidden power of equity in sustainable buildings](#) [4]" (2017) de Jennifer Hirsch. [The Kendeda](#)

[Fund](#) [5], EUA

L'educació i la cultura són àmbits clau a l'hora de reduir les desigualtats en favor d'una societat més equitativa. **En relació amb les altres polítiques públiques, determinen factors com les infraestructures d'accés, la construcció de capacitats i la comprensió de les expectatives** individuals i col·lectives, les quals condicionen abastament **la qualitat de vida de les persones i el seu desenvolupament**.^[2] En l'article ressenyat al post d'Interacció 17 "[Proposta per valorar l'equitat en l'ensenyament de la ciència \(i la cultura\)](#)" [6]" aquests factors s'estudien en el **marc de la combinació de la justícia social redistributiva i la justícia social relacional**, considerant **tant la distribució igualitària de recursos** (corresponent a aspectes com l'accés i la participació) **com el valor de l'acceptació i el respecte de la diferència** (corresponent a la representació, el poder i el canvi); uns últims punts, aquests, que malauradament encara no es tenen prou en compte. Us convidem a repassar-los.

Un altre informe a recuperar és "[Ten Steps to Equity in Education](#)" [7]" (2008) de l'OCDE (Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic), que **examina com millorar l'equitat en l'educació** pel que fa a **tres àmbits clau de les polítiques**: el **disseny dels sistemes educatius**, les **pràctiques formals i informals i l'assignació de recursos**. Els 10 passos que proposa estan encaminats a **evitar el fracàs i l'abandonament escolar** i, en última instància, **la marginació de persones que no han arribat a adquirir competències bàsiques** i els costos socials que comporten, i involucren tant les polítiques públiques com la societat civil en aquesta responsabilitat. Deu anys després, però, [l'informe de l'OCDE d'enguany](#) [8] "[Education at a glance](#)" [9]", que mesura l'estat de l'educació arreu del món, evidencia que **l'equitat en l'educació encara és lluny de ser una realitat**.

Un sistema just i inclusiu que faci que els avantatges de l'educació estiguin a l'abast de tots és una de les eines més poderoses per fer que la societat sigui més equitativa." (Ten Steps to Equity in Education)

I com s'aborda el tema de **l'equitat als museus**? Pareu atenció a la iniciativa del [Museu d'Art de Cleveland](#) [10] (EUA), [un pla de diversitat, equitat i inclusió](#) [11] **que just s'acaba de publicar** perquè aquesta institució sigui realment representativa de la ciutat, **des de la perspectiva dels treballadors del museu** (les posicions directives les segueixen ocupant homes blancs) **com des de la perspectiva dels visitants**, que no representa el 51% d'afroamericans el 34% de caucàsics i el 15% d'altres minories ètniques que viuen a Cleveland, **i la dels artistes** les obres dels quals hi són exposades.^[3] "[For the Benefit of all: the CMA's Diversity, Equity and Inclusion Plan](#)" [12]" fa un **èmfasi especial a la necessitat de claredat conceptual** pel que fa als conceptes de "diversitat", "equitat" i "inclusió" (p. 13).

Imatge del [Museu d'Art de Cleveland](#) [10] que figura en l'informe "[For the Benefit of all: the CMA's Diversity, Equity and Inclusion Plan](#)" [12]"

Pel que fa a les biblioteques, l'article de [Ferran Burguillos](#) [13] "[Com ens veuen els usuaris? La percepció del valor del servei de biblioteca pública a Austràlia i als Estats Units](#)" [14]", també de recent publicació, analitza informes d'interès sobre el model anglosaxó. **S'hi destaca, d'una banda, la biblioteca com a "espai comú i segur de vida compartida"**, com a "lloc de trobada i centre comunitari i de relació" i com a espai que "ofereix activitats i serveis que no es poden trobar en cap altre lloc", i de l'altra **se subratlla la necessitat de garantir l'"equitat digital" per al conjunt de la ciutadania**, no sense oblidar que l'equitat va molt més enllà de l'accés als recursos tecnològics.

L'evolució de la tecnologia no és l'únic factor que condiciona la constant adaptació del servei: els canvis demogràfics exigeixen inversions per garantir que tothom pugui tenir les mateixes oportunitats. La manca de recursos destinats a l'equitat presenta desafiaments molt crítics per a les persones immigrants amb pocs recursos, les persones en atur o les que estan en situació de vulnerabilitat per altres causes."

I en el nostre entorn més pròxim, ens fem ressò de la **presentació del document de treball sobre "Cultura i desigualtat"** que impulsa l'[Escola de l'IGOP](#) [15] ([Institut de Govern i Polítiques Públiques de la UAB](#) [16]), el qual està en procés d'elaboració. **Aquesta recerca es desenvolupa en el marc del projecte "Acció Participativa" a centres educatius del Districte de Nou Barris** [17], que ja té una trajectòria de 5 anys, i l'equip d'investigació està format per persones vinculades a l'IGOP[4] i l'alumnat d'aquests centres, els quals **enforteixen el vincle amb el territori i les comunitats que els envolten amb una visió reflexiva i crítica.**

[Govern i Polítiques Públiques de la UAB](#) [16])

La investigació, centrada en l'àmbit de la cultura pública i ciutadana a Barcelona, **aborda les definicions operatives de cultura, accés, béns comuns, participació i decisió**, entre d'altres; **els factors condicionants de les desigualtats** com són la diferència (edat, gènere, origen, diversitat funcional...), els recursos (renda, classe o estrat social, nivell d'estudis, temps...) i la connexió (connectivitat digital, interacció social, mobilitat, accés a les TIC...); **els indicadors clau** i, finalment, **fa una proposta d'estratègia d'actius en cultura**.

A més, enguany l'**IGOP** [16] també està desenvolupant el projecte de recerca "[Polítiques culturals locals i equitat. Estudi amb metodologia de recerca participativa](#) [18]" en col·laboració amb el **CERC** [19], i amb la participació dels ajuntaments de [Sabadell](#) [20], [Tiana](#) [21], [El Prat](#) [22] i [Igualada](#) [23]. Aquesta recerca **té dos objectius**: d'una banda, fer una **anàlisi de les polítiques culturals** que permeti detectar els reptes que plantegen, especialment **des del prisma de l'equitat en els drets culturals i la participació cultural** i, de l'altra, **involucrar els treballadors de la cultura** tant del sector públic com de la societat civil en el procés, a través d'una **metodologia de tipus participatiu**. Amb aquest projecte es vol generar coneixement tant per als municipis implicats com per a la resta del territori.

Recordeu que a [Interacció 18](#) [24] debatrem totes aquestes qüestions que caracteritzen les nostres vides actualment, com dèiem d'inici, i esperem els vostres punts de vista. Això només és un petit tast!

HTML: [Ten Steps to Equity in Education](#) [7]

PDF: [Ten Steps to Equity in Education](#) [25]

HTML: [For the Benefit of all: the CMA's Diversity, Equity and Inclusion Plan](#) [12]

HTML: [Com ens veuen els usuaris? La percepció del valor del servei de biblioteca pública a Austràlia i als Estats Units](#) [14]

PDF: [Polítiques culturals locals i equitat. Estudi amb metodologia de recerca participativa](#) [18]

[Inicia sessió](#) [26] o [registra't](#) [27] per enviar comentaris

[1] Un dels imperatius que persegueixen els mecanismes d'implementació dels [Objectius del Desenvolupament Sostenible \(ODS\)](#) [28] de l'Agenda 2030 de la ONU (Organització de les Nacions Unides) és "no deixar ningú enrere" ('[leave no one behind](#) [29]').

[2] La guia per a la implementació de l'[Agenda 21 de la cultura](#) [30], "[Cultura 21: Accions](#) [31]", assenyalava en el "**Compromís 6. Cultura, equitat i inclusió social**" que "els factors culturals poden promoure o obstaculitzar l'accés a alguns serveis públics (per exemple, salut, educació, inclusió social i ocupació); [...] **Les polítiques i els programes contra la discriminació han d'explorar els terrenys comuns entre els factors culturals i les restants àrees d'acció política.**"

[3] Llegiu l'article "[How One Museum Is Tackling Its Diversity and Equity Challenges](#) [32]", d'Audrey F. Henderson (agost 2018) de la plataforma periodística "[Next City. Inspiring Better Cities](#) [33]".

[4] L'investigador [Nicolás Barbieri](#) [34], impulsor del projecte, és expert en drets culturals i **la seva recerca aborda des de fa temps les desigualtats en les polítiques culturals i educatives**. En el seu blog [Ubicarse](#) [35] podeu trobar [més informació](#) [36] sobre aquest tema. La seva perspectiva presenta [l'equitat cultural](#) [37] **com a oportunitat necessària per a acostar les polítiques públiques amb la gestió comunitària de la cultura**.

Tags: educació

Tags: igualtat

Tags: diversitat

Tags: inclusió

Tags: sostenibilitat
Tags: polítiques públiques
Tags: biblioteques
Tags: museus
Tags: #interaccio18
Tags: Sabadell
Tags: Prat de Llobregat
Tags: Tiana
Tags: Igualada
Tags: objectius de desenvolupament sostenible (ODS)
Tags: Agenda 2030

- [38]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2018/equitat-cultura-educacio>

Links:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>
- [2] <https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0033170.xml>
- [3] <https://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0220383.xml>
- [4] <https://livingbuilding.kendedafund.org/2017/10/25/equity-petal-sustainable-building-georgia-tech/>
- [5] <https://kendedafund.org/>
- [6] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2017/equitat-ensenyament-ciencia-cultura>
- [7] <https://www.oecd.org/education/school/39989494.pdf>
- [8] <http://www.oecd.org/newsroom/more-effort-needed-to-improve-equity-in-education.htm>
- [9] <http://www.oecd.org/education/education-at-a-glance/>
- [10] <http://www.clevelandart.org/>
- [11] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/diversity_equity_and_inclusion_plan.pdf
- [12] <http://www.clevelandart.org/diversity-equity-and-inclusion-plan>
- [13] <https://twitter.com/burguillosmf?lang=ca>
- [14] <http://www.ub.edu/blokdebid/ca/content/com-ens-veuen-els-usuaris-la-percepcio-del-valor-del-servei-de-biblioteca-publica-australia>
- [15] <https://escoladeligop.com/>
- [16] <http://igop.uab.cat/>
- [17] <https://escoladeligop.com/et-convidem-a-formar-part-de-lequip-de-recerca-accio-participativa-a-centres-educatius/>
- [18] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/politiques_culturals_i_equitat_cerc_igop.pdf
- [19] <https://www.diba.cat/web/cerc>
- [20] <http://web.sabadell.cat/>
- [21] <http://tiana.cat/>
- [22] <http://www.elprat.cat/>
- [23] <http://www.igualada.cat/>
- [24] <http://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/interaccio18-programa>
- [25] http://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/ten_steps_to_equity.pdf
- [26] <http://interaccio.diba.cat/>
- [27] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [28] <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/objetivos-de-desarrollo-sostenible/>
- [29] <https://twitter.com/2030sdgs?lang=ca>
- [30] <http://www.agenda21culture.net/es>
- [31] http://agenda21culture.net/sites/default/files/files/culture21-actions/c21_015_spa.pdf
- [32] <https://nextcity.org/daily/entry/how-one-museum-is-tackling-its-diversity-and-equity-challenges>
- [33] <https://nextcity.org/>
- [34] <http://interaccio.diba.cat/members/barbierin>
- [35] <https://ubicarse.net/>
- [36] <https://ubicarse.net/tag/equidad/>
- [37] <http://interaccio.diba.cat/blogs/2015/mes-enlla-acces-equitat-cultural-gestio-comunitaria-politiques-publiques>
- [38] <https://interaccio.diba.cat/node/7744>

